

Hunder kan dø etter

Mange hunder får ingen symptomer, selv om de har fått TBE-virus fra flått. Men noen dør før det har gått en uke, og noen er syke i et halvt år.

Mange forbinder TBE med en sykdom som mennesker kan bli syke av. Skogflåttencefalitt er forårsaket av tick-borne encephalitis (TBE)-viruset som smitter gjennom flåttbitt.

Hos mennesker har antall tilfeller TBE lagt på mellom 5-16 en ti års periode før 2018 i Norge. I 2018 så man en stor økning fra 2017 da 26 tilfeller ble meldt inn, minst 22 av disse var smittet innenlands. I 2019 var det nok en økning til totalt 35 tilfeller, hvorav 28 tilfeller ble smittet innenlands.

Mange har antistoffer

Agder ligger midt i området hvor mennesker blir smittet med TBE, og vi vet det er TBE i flåttene i vårt område av landet. Det har imidlertid vært lite fokus på at hunder kan bli syke av TBE. Vi har vært klar over at mange hunder i vårt distrikt har antistoffer mot TBE i blodet, men TBE har ikke vært knyttet opp til sykdom hos hund.

I Sverige diagnostiseres TBE hos 1-3 hunder i året, men diagnostikken er komplisert og antallet er nok derfor underreportert.

Fra land som har hatt en del TBE smitte, som Tsjekkia og Østerrike er det gjort en del forskning på TBE hos hund. I en Tsjekkisk undersøkelse så man at 35 prosent av hundene hvor man påviste TBE-viruset ved hjelp av PCR i blodet, hadde symptomer på TBE og der hvor man målte antistoffer viser halvparten av hundene symptomer.

– Hunder kan altså bli smittet med TBE uten å vise symptomer på sykdom, men en del hunder blir syke av TBE. Med sykdommen på vei opp blant mennesker, bør denne sykdommen være i tankene også til oss veterinærer, sier veterinær Camilla Lilleholt ved Agder Dyreklinikk.

Symptomer

Som hos mennesker forårsaker TBE symptomer fra nervesystemet. Ofte tar det om lag en uke fra hunden hadde flåttbittet til den utvikler sykdom. Symptomer er feber, slapphet, nedsatt matlyst og symptomer fra nervesyste-

OGSÅ HUNDER: Hunder kan også få alvorlig sykdom via flått. Denne Yorkshire terrieren er neppe syk, og er fotografert på en hundeutstilling i

flåttbitt

Veterinær Solveig Knagenhjelm og veterinær Camilla Lilleholt

met. Det kan være endret atferd eller bevissthet, lammelser eller kramper. Hundene kan også miste følelsen i en side av ansiktet, eller bli lamme i deler av ansiktet og svelgemuskulaturen. Det kan også være smerter i nakken dersom viruset forårsaker en hjernehinnebetennelse. Dersom viruset gir sykdom i ryggmargen, kan hunden få symptomer med reduserte reflekser for eksempel i framkroppen eller bakkroppen.

Fire sykdomsforløp

Det er beskrevet fire ulike forløp av sykdommen. Av de hundene som man påviser TBE med antistoffer, vil halvparten aldri utvikle symptomer på sykdom.

Så finnes det et veldig akutt sykdomsforløp der hunden dør i løpet av en uke, ofte til og med før de rekker å produsere antistoffer.

Dersom dyret overlever den første uken, er prognosen en god del bedre. Ved akutt sykdom, hvor dyret overlever den første uken, blir hunden ofte helt bra innen tre uker.

Det kan også utvikles en kronisk form for TBE, hvor det tar dyret 1-6 måneder å bli frisk.

Hva kan man gjøre selv?

Det finnes ingen vaksiner mot TBE for hund. Hos mennesker har man blant annet anbefalt å vurdere vaksine til dem som ferdes mye i skog og mark langs kysten i Agder. Dersom man har

med seg hunden på tur i disse områdene, spesielt i terreng med løvskog, kratt og frodig underskog bør man ta forholdsregler.

Hunden bør behandles med et flåttmiddel. I den senere tid har legemiddel som gis som dråper eller tabletter og som dreper flåtten etter at den har festet seg, blitt veldig populære. Eksempler er Bravecto, Nextguard og Simparica. Det er ikke gjort nok studier på dette ennå, men det tar noe tid fra flåtten fester seg, til disse legemidlene har effekt mot flåtten.

« Med sykdommen på vei opp blant mennesker, bør denne sykdommen være i tankene også til oss veterinærer. »

Siden TBE kan ha veldig kort overføringstid, er det tenkelig at denne typen legemidler ikke beskytter godt mot TBE.

Repellerende flåttmidler hindrer flåtten i å trives i pelsen, og dermed fra å feste seg. Inntil vi vet mer om TBE og hund hadde jeg valgt et slikt flåttmiddel til min hund. Dette gjør man i kombinasjon med regelmessig/daglig gjennomgang av hundens pels for å prøve å fjerne flått.

Behandling

Det finnes ingen spesifikk behandling annet enn støtteterapi som intravenøs væske, antiinflammatorisk og smertestillende medisin og fysioterapi. Behandling med antibiotika har ingen hensikt, ettersom TBE forårsakes av et virus.

FOTO: NTB **UNDERSØK:** Dyrlegen anbefaler å undersøke hundens pels grundig daglig.